

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านสุขภาพกับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวง เชียงราย
ผู้ประพันธ์	วาสนา รอดรัตน์
หลักสูตร	สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสุขภาพชายแดน)
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวรักษ์ กิจชนะไพบูลย์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิษณุรักษ์ กันทวี

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวางนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ด้านสุขภาพ ระดับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความรู้ด้านสุขภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านสุขภาพกับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวง เชียงราย เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จีบฉลากหยิบบ้างครั้งเดียว จนครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ คำนวณโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน ได้จำนวน 149 คน เก็บข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม 2566 ถึงสิงหาคม 2567 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลพัฒนามาจากแบบประเมินความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ 30.2 ส. สำหรับประชาชนอายุ 15 ปีขึ้นไป กองสุศึกษา กรมสนับสนุนบริการ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อความให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างโดยไม่กระทบต่อคะแนนการประเมินความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ด้านสุขภาพอยู่ในระดับไม่ดีและพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพอยู่ในระดับพอใช้ ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ด้านสุขภาพ ความรู้ด้านสุขภาพโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพในระดับต่ำมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r=.189$, $p=.008$) เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามองค์ประกอบความรู้ด้านสุขภาพ พบว่า ด้านการจัดการตนเอง และด้านความรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05 ($r=.284$, $p=.000$) และ ($r=.209$, $p=.003$) ตามลำดับ ดังนั้น ควรมีมาตรการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพที่เน้น ด้านการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ ด้านการสื่อสารสุขภาพ ด้านการจัดการตนเอง ด้านความรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ ด้านการตัดสินใจและเลือกปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อช่วยส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผลการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ช่วยสนับสนุนการพัฒนาแนวทางส่งเสริมสุขภาพที่เหมาะสมสำหรับผู้ปฏิบัติงานท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวง เชียงรายต่อไป

คำสำคัญ: ความรอบรู้ด้านสุขภาพ พฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพ ผู้ปฏิบัติงานท่าอากาศยาน
แม่ฟ้าหลวง เชียงราย

Thesis Title The Relationship between Health Literacy and Health Promotion Behaviors Among Workers at Mae Fah Luang Chiang Rai International Airport

Author Wasana Rodratn

Degree Master of Public Health (Border Health Management)

Advisor Assistant Professor Siwarak Kitchanapailoon, Ph. D.

Co-Advisor Assistant Professor Phitsanuruk Kanthawee, Ph. D.

ABSTRACT

This cross-sectional descriptive study aimed to examine the levels of health literacy and health promotion behavior, the relationship between personal factors and health literacy, and the relationship between health literacy and health promotion behavior among employees at Mae Fah Luang Chiang Rai International Airport. A total of 149 participants were selected using simple random sampling through a one-time lottery draw, with the sample size determined using Krejcie and Morgan's formula. Data were collected from December 2023 to August 2024. The research instrument was adapted from the Health Literacy and 3E 2S Health Behavior Assessment Tool developed by the Health Education Division, Department of Health Service Support, Ministry of Public Health, for individuals aged 15 years and older. The questionnaire was modified to suit the study population without affecting the validity of the health literacy and health behavior assessment. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, logistic regression, and Pearson's correlation coefficient.

The results revealed that the participants had a poor level of health literacy and a fair level of health promotion behavior. Personal factors were not significantly associated with health literacy. Overall health literacy was positively correlated with health promotion behavior at a very low level, with statistical significance at the .05 level ($r = .189$, $p = .008$). When analyzing specific components of health literacy, self-management and media and information literacy were significantly correlated with health promotion behavior at the .05 level ($r = .284$, $p = .000$; and $r = .209$, $p = .003$,

respectively). Therefore, measures to promote health literacy should emphasize access to health information and services, health communication, self-management, media and information literacy, and decision-making for appropriate health practices. The findings of this study serve as fundamental information to support the development of suitable health promotion strategies for employees at Mae Fah Luang–Chiang Rai International Airport.

Keywords: Health Literacy, Health Promotion Behavior, Mae Fah Luang-Chiang Rai International Airport Workers

